İbadet ve Dua Eden Bir Varlık Olarak İnsan

Allah (cc) ile insan arasındaki iletişimin vahiy, ibadet ve dua aracılığıyla sağlandığını kavrar. · İbadet ve dua deneyimlerini gözden geçirerek ibadetin dar ve geniş anlamı ile kabul şartlarına dayalı çıkarımlar yapar. · İbadet ve duanın insanın anlam arayışına, ruhsal huzuruna ve toplumsal ahlaka katkılarını değerlendirir.

HATIRLAYALIM

- Allah-insan iletişiminde vahiy Allah'tan insana hitaptır; ibadet ve dua ise kulun Rabbine yönelişidir.
- İbadetin kabul şartları: İman, İhlas (riya/gösterişten uzak samimiyet) ve Sünnete uygunluktur.
- Sebeplere sarılarak çaba göstermeye fiilî dua, dil ve kalple Allah'a yakarmaya kavlî dua denir.

1 EŞLEŞTİRME

Allah-insan iletişimine ait temel kavramları açıklamalarıyla eşleştiriniz.

Vahiy	İbadet	Fiilî Dua	Kavlî Dua
Allah'tan ilahi mesaj	Kulluk ve itaat cevabı	Emek ve sebeplere uyu	Dil ve kalple yakarış

[a] 1. Vahiy

[c] 2. İhlas

[b] 3. Fiilî Dua

[d] 4. Salih Amel

a) Allah'tan (cc) peygamberler aracılığıyla insana gönderilen ilahi mesaj

b) Hedefe ulaşmak için tüm sebeplere başvurup emek ve gayret gösterme

c) İbadetleri gösterişten uzak, yalnızca Allah (cc) rızası için yapma

d) Allah'ın rızasını kazanmak niyetiyle yapılan her güzel ve faydalı davranış

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

İbadet ve dua konusuyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

İhlas	Riya Yasağı	Fiilî + Kavlî	Süreklilik
Samimi kulluk	Gösterişten kaçınma	Çaba ve yakarış	Darlıkta ve bollukta

	D	Y
İbadetleri başkaları görsün ve övsün diye yapmaya riya (gösteriş) denir.	☑	☐
Dua yalnızca hastalık ve sıkıntı anlarında yapılmalı, bollukta bırakılmalıdır.	☐	☑
Bir çiftçinin tarlasını sürüp tohum ekmesi ve sulaması fiilî duaya örnektir.	☑	☐
Kul, hiçbir aracıya ihtiyaç duymadan her zaman doğrudan Allah'a dua edebilir.	☑	☐

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemaya göre bir ibadetin Allah (cc) katında kabul olması için gereken üç temel şart hangisinde bir arada verilmiştir?

İBADETLERİN ALLAH KATINDA KABUL OLMA ŞARTLARI

1. İMAN	2. İHLAS	3. SÜNNET
Tevhid inancı	Yalnız Allah rızası	Peygamber uygulaması

(A) İman — İhlas (Samimiyet) — Sünnete uygunluk

(B) Şöhret — Zenginlik — Gösteriş (Riya)

(C) Acelecilik — Taklit — Dünyevi beklenti

(D) Yalnızlık — Sessizlik — Mekân seçimi

4 KISA CEVAP

Dar (özel) anlamda ibadet ile geniş (genel) anlamda ibadet arasındaki farkı kısaca yazınız.

DAR (ÖZEL) VE GENİŞ (GENEL) ANLAMDA İBADET

Dar Anlam: Namaz, Oruç, Zekât, Hac | Geniş Anlam: Her Salih Amel

Allah rızası gözetilerek yapılan çalışma, ilim ve merhamet geniş anlamda ibadettir.

Dar anlamda ibadet namaz ve oruç gibi belirli ritüellerdir; geniş anlamda ibadet ise Allah.

5 TABLOYU TAMAMLA

Temel İslam ibadetlerini bireysel ve toplumsal ahlaka kazandırdığı hikmetlerle tamamlayınız.

İbadet Adı	Temel Özelliği	Ahlaki ve Toplumsal Katkısı
Namaz	Günde 5 vakit huzura çıkma	**İnsanı hayasızlıktan ve kötülükten alıkoyar**
Oruç	Nefsi ve arzuları dizginleme	**Sabır, irade eğitimi ve empati kazandırır**
Zekât ve Sadaka	Malı ihtiyaç sahibiyle paylaşma	**Cimriliği önler, sosyal adaleti güçlendirir**
Hac	Aynı ihram içinde buluşma	**Eşitlik, tevazu ve kardeşlik bilincini pekiştirir**

6 SIRALAMA

Görseldeki Kur'an ve Sünnete uygun dua sürecini baştan sona mantıksal sıraya diziniz.

1. Fiilî Dua	2. Hamd/Salavat	3. Kavlî Yakarış	4. Tevekkül
Sebeplere sarıl	Duaya edeple başla	Esmaülhüsna ile iste	Takdire razı ol

4 Sonucu Allah'a ısmarlayıp O'nun takdirine tevekkül ve şükürle bağlanma

2 Kavlî duaya Allah'a hamd ve Hz. Peygamber'e salavat ile başlama

1 Ulaşılmak istenen hedef için önce fiilî dua (çaba ve hazırlık) yapma

3 Esmaülhüsna ile gizlice, korku ve ümit (havf ve reca) arasında yakarma

7 EŞLEŞTİRME

Kur'an-ı Kerim ayetlerini vurguladıkları temel mesajlarla eşleştiriniz.

Fâtiha 1/5	Ankebût 29/45	Bakara 2/186	Bakara 2/201
İbadet ve istiane	Namaz kötülüğü önler	Allah kuluna yakındır	Dünya-ahiret iyiliği

a 1. Fâtiha Suresi 5. Ayet

d 2. Ankebût Suresi 45. Ayet

c 3. Bakara Suresi 186. Ayet

b 4. Bakara Suresi 201. Ayet

a) Yalnız Allah'a ibadet edilmesi ve yalnız O'ndan yardım dilenmesi

b) Rabbenâ duasıyla hem dünya hem ahiret iyiliğinin istenmesi

c) Allah'ın kuluna çok yakın olması ve dua edenin çağrısına icabet etmesi

d) Namazın insanı hayasızlıktan ve kötülükten alıkoyması

8 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Dua adabı ve ibadetin yansımalarıyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Hiç ders çalışmadan yalnızca sözlü dua ile sınav başarısı beklemek doğru tevekkül değildir.	☑	☐
Allah'ın (cc) bizim ibadetlerimize ihtiyacı yoktur; ahlaken arınmak için bizim ibadete ihtiyacımız vardır.	☑	☐
İbadet şekillerini herkes kendi kişisel isteğine göre değiştirebilir.	☐	☑
Düzenli ibadet etmek insana zaman bilinci, öz disiplin ve ruhsal huzur kazandırır.	☑	☐

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki ayet panosunda yer alan Zâriyât Suresi 56. ayete göre cinlerin ve insanların yaratılış gayesi nedir?

İNSANIN YARATILIŞ GAYESİ · ZÂRİYÂT SURESİ 56. AYET

"Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."

İbadet; Yaratıcıyı tanımak, O'na iman etmek ve rızasına uygun yaşamaktır.

A Yüce Allah'ı (cc) tanıyıp yalnız O'na kulluk (ibadet) etmek

B Dünyada yalnızca mal ve servet biriktirmek

C Sorumluluk almadan sınırsız özgürlük içinde yaşamak

D Diğer canlılar üzerinde baskı ve üstünlük kurmak

10 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki dini kavramlarla tamamlayınız.

DUANIN RUHU VE KUR'AN'DA DUA EDEBİ

Dua (İbadetin Özü) · Esmaülhüsna (Güzel İsimler) · Havf ve Reca

Mümin korku ile ümit dengesinde, gizlice ve alçakgönüllülükle dua eder.

riya · Esmaülhüsna · Dua · havf

1. Hz. Peygamber (sav) '**Dua**, ibadetin özüdür.' buyurarak yakarışın önemini belirtmiştir.
2. Dua ederken Yüce Allah'a O'nun en güzel isimlerini ifade eden **Esmaülhüsna** ile seslenilir.
3. Kulun Allah'ın azabından çekinip rahmetinden ümitvar olmasına **havf** ve reca denir.

11 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları yazarak anahtar kelimeyi bulunuz.

İbadetlerin kabul olmasının ilk şartı olan tevhid inancı (4 harf)	İ M A N
Kulun Allah'ın azabından korkup çekinmesi (4 harf)	H A V F
Yüce Allah'ın insana gönderdiği ilahi mesajların bütünü (5 harf)	V A H İ Y
İbadeti gösterişten uzak, yalnız Allah rızası için yapma samimiyeti (5 harf)	İ H L A S
Allah'ın rızasına uygun yapılan her güzel ve faydalı iş, amel (5 harf)	S A L İ H

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

İHAAS

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

İman, ibadet ve güzel ahlak arasındaki bütünlüğü ağaç-meyve benzetmesi üzerinden kısaca açıklayınız.

İman kalpte kök salan bir ağaç, ibadetler bu ağacı besleyip koruyan su, güzel ahlak.